

FIȘA
raportului de activitate în anul 2023

I. Titlul, numele și prenumele, Secția de Științe a AȘM

Academician Ion GUCEAC, Secția de Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte

II. Activitate științifică

1. Program de Stat (2020–2023), etapa anului 2023

Nr./o	Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Director/ executor
1.	20.80009.1606.15	Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului	executor

2. Alte tipuri de proiecte (de indicat: bilaterale, multilaterale, ITT, activitate individuală etc.)

Nr./o	Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Perioada de realizare	Director/executor
	Proiect pentru obținerea granturilor pentru doctorat	Garantarea dreptului fundamental la viață și la integritate fizică și psihică a pacienților în stare de moarte clinică	2023-2027	

III. Activitatea în anul de referință (date statistice)

Monografii în ediții internaționale recunoscute (Springer etc.)	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact cu indicarea IF	
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografii editate în țară	
Capitole în monografii internaționale	
Capitole în monografii naționale	5
Articole în reviste naționale, categoria A+	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B+	1
Articole în reviste naționale, categoria B	
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în alte reviste naționale neacreditate	
Articole în culegeri internaționale	
Articole în culegeri naționale	3
Articole în materiale ale conferințelor internaționale	
Articole în materiale ale conferințelor naționale / cu participare internațională	
Participare cu raport la foruri științifice internaționale: în străinătate / în Republica Moldova	
Participare cu raport la foruri științifice naționale	

Participare cu raport la foruri științifice cu participare internațională	
Numărul de cereri de brevetare prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	
Editor culegeri de lucrări, inclusiv materiale ale conferințelor (cu indicarea numelui pe copertă)	
Articole / cărți de popularizare a științei	
Emisiuni radio/TV de popularizare a științei	
Publicații electronice (pentru revistele care nu dispun de varianta print)	1

IV. Rezultate științifice obținute în anul de referință (100-200 de cuvinte)

A fost precizat conținutul noțiunii de constituționalism, prin tratarea acestuia ca un proces de formare continuă, însoțit de pătrunderea treptată a calității constituționale atât în conștiința națională, cât și în practica socială.

A fost interpretată noțiunea de constituționalizare drept un proces autonom de îmbunătățire instituțională și normativă a imaginii statului și conținutului dreptului corespunzător modelului constituțional național.

A fost argumentat că chintesența constituționalismului rezidă în convingerea că nicio inovație politică pătinoare nu poate afecta fundamentele constituționale și juridice ale vieții poporului, iar modernizarea în ansamblu nu poate fi altceva decât o implementare și o punere în aplicare consecventă a Legii Fundamentale.

A fost demonstrat că conservarea și dezvoltarea tradițiilor constituționale joacă un rol important în dezvoltarea durabilă a statului și a societății prin asigurarea: stabilității și predictibilității; protecției drepturilor și libertăților fundamentale; continuității și adaptabilității; participării și implicării civice; conservării și dezvoltării tradițiilor constituționale.

A fost argumentat că la etapa actuală instituția juridică a drepturilor omului trebuie să evolueze ținând cont de următoarele drepturi: libertatea persoanei de a alege intervenția sau neamestecul în domeniul propriei sănătăți; dreptul la respectarea vieții private în domeniul informațiilor despre sănătate; dreptul la orice informații cu privire la sănătate; dreptul persoanelor supuse unor teste la informare privind drepturile și garanțiile de protecție; interzicerea utilizării corpului uman sau a unor părți ale corpului în scopuri comerciale etc.

A fost lansat în circuitul științific noțiunea de „stat ecouman”, concept care pune accent pe relația complexă dintre mediu și umanitate, evidențiind interconectarea și interdependența ambelor sisteme fiind enunțată necesitatea promovării conceptului de „stat ecouman” în doctrina juridică și în legislația națională.

A fost argumentat că expresia „bunăstare umană” înglobează diferite dimensiuni ale

vieții individului, printre care: sănătatea fizică; bunăstarea mentală și emoțională; securitatea economică; educație și dezvoltare personală; calitatea mediului.

A fost reliefat faptul că deși în unele acte oficiale se conțin abordări individuale față de dezvoltarea dreptului, acestea au un caracter sporadic, astfel încât Republica Moldova nu dispune de o doctrină oficială a politicii în domeniul dreptului

A fost argumentat faptul că scepticismul juridic este influențat de o serie de factori cum ar fi inflația juridică și diverse „distorsiuni” în aplicarea normelor de drept.

Pornind de la faptul că doctrina din Republica Moldova, practic nu este reflectată în rezoluțiile conflictelor juridice de natură constituțională, a fost lansată în circuit noțiunea de conflictologie constituțională în calitate de concept doctrinar de perspectivă. Dezvoltarea unei astfel de direcții în cadrul științei dreptului constituțional din Republica Moldova este necesară și din punct de vedere al asigurării, în condițiile dinamismului constituțional, a unui sprijin științific versat în serviciul autorităților publice care realizează transformările constituționale de ultimă oră

Au fost determinate unele obiective ale conflictologiei constituționale cum ar fi: limitarea manifestărilor negative ale conflictelor constituționale; crearea unui sistem de garanții procedurale pentru soluționarea acestora prin metode legale; consolidarea rolului dreptului în realizarea ingineriei sociale prin armonizarea intereselor în contextul unui conflict constituțional.

A fost identificată una din caracteristicile importante ale conflictului juridic de natură constituțională: natura socială a acestuia, alimentată de o serie de factori sociali (politici și economici) care l-au determinat, consecințele sociale ale devenirii și soluționării acestuia precum și fenomenele sociale care au avut loc simultan cu acesta.

V. Activitate didactică, în 2023

<p>Numărul cursurilor elaborate/ținute</p> <p>Denumirea cursurilor de licență ținute</p> <p>USM, Ciclu I – licență</p> <p>Drept constituțional și Instituții politice. Partea I</p> <p>Drept constituțional și Instituții politice. Partea II</p> <p>Denumirea cursurilor de masterat ținute</p> <p>USM, Ciclu II – masterat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dimensiunea juridică a parlamentarismului contemporan 2. Valențe ale constituționalismului contemporan <p>Denumirea cursurilor de doctorat ținute</p> <p>USM, Ciclu III – doctorat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metamorfoza statului contemporan 	
---	--

Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	5
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza, fiind confirmată de ANACEC	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de masterat	10
Numărul manualelor, materialelor didactice elaborate și editate	

Teze susținute și confirmate de ANACEC în anul 2023

Numele și prenumele conducătorului	Instituția de învățământ superior	Pretendentul, Titlul tezei	Teza de doctorat/postdoctorat Teza de masterat

VI. Activitate managerială

Președinte al Seminarului științific de profil din cadrul Universității de Stat din Moldova la profilul 552. Drept public, specialitățile 552.01. Drept constituțional, 552.02. Drept administrativ, 552.03. Drept financiar (bancar, fiscal, vamal) Membru al Consiliului pentru Dezvoltare Strategică Instituțională al ASEM

VII. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute (Premii, medalii, titluri etc.).

--

Distincții obținute la expoziții și târguri de inventică

Nr. d/o	Denumirea expoziției, târgului	Participanții	Tematica prezentărilor	Distincții obținute
	EUROINVENT BOOK SALON. 15 EDITION, 13 mai 2023	Rodica Ciobanu, Elena Aramă Ion Guceac , Andrei Negru, Rodica Iordanov, Oleg Pantea, Ianuș Erhan, Svetlana Slusarenco, Natalia Creciun, Irina Punga	Monografia ” Conjuncția instituțional – individual în asigurarea eficienței guvernării și protecției drepturilor omului”	Medalie de Bronz
	EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ SPECIALIZATĂ INFOINVENT 2023	Rodica CIOBANU Ion GUCEAC , Elena ARAMA, Andrei NEGRU,	Monografia ” Conjuncția instituțional – individual în	Medalie de Aur

Salonul de Carte, organizat sub egida EUROINVENT, 11-13 mai 2023, Iași, România	Veronica MOCANU, Rodica IORDANOV, Ianuș ERHAN, Oleg PANTEA, Svetlana SLUSARENCO, Natalia CRECIUN, Irina PUNGA	asigurarea eficienței guvernării și protecției drepturilor omului”	Medalie de Aur
	Elena ARAMA, Ion GUCEAC , Rodica CIOBANU	Monografia ”Criza dreptului între aspirații democratice și repere axiologice [in] existente”	Medalie de Aur
	Rodica CIOBANU, Ion GUCEAC , Elena ARAMA, Andrei NEGRU, Veronica MOCANU, Natalia CRECIUN, Oleg PANTEA, Ianuș ERHAN, Svetlana SLUSARENCO	Monografia ”Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor omului”	Medalie de Bronz
	Rodica CIOBANU, Ion GUCEAC , Elena ARAMA, Andrei NEGRU, Veronica MOCANU, Rodica- IORDANOV, Ianuș ERHAN, Natalia CRECIUN, Oleg	Monografia ”Conjuncția instituțional individual în asigurarea eficienței guvernării și protecției drepturilor omului”	

		PANTEA, Svetlana SLUSARENCO, Irina PUNGA		
--	--	---	--	--

VIII. Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor

nr	Numele, prenumele	Evenimentul (conferință, consiliu de susținere etc.)	Perioada	Calitatea (membru, președinte ș.a.)
	GUCEAC Ion	<p>Conferința științifică națională cu participare internațională: 100 de ani de la adoptarea Constituției României de la 1923. Evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova. USM, Chișinău</p> <p>Conferința științifico-practică internațională „STATUL, SECURITATEA ȘI DREPTURILE OMULUI ÎN ERA DIGITALĂ”, organizată tradițional cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului, USM, Chișinău</p> <p>Ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.03 – Drept financiar pentru examinarea tezei de doctor în drept „RAPORTURILE DE DREPT ADMINISTRATIV DINTRE AUTORITĂȚILE PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE”, autor Fotescu Vasile</p> <p>Ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.03 – Drept financiar pentru examinarea tezei de doctor în drept „RĂSPUNDEREA CONSTITUȚIONALĂ A PREȘEDINTELUI</p>	<p>24.03.2023</p> <p>14-15 decembrie 2023</p> <p>26 mai, 2023</p>	<p>Membru al Comitetului științific</p> <p>Membru al Comitetului științific</p> <p>Președinte</p>

	<p>REPUBLICII MOLDOVA”, autor Sîrbu Serghei</p> <p>Ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.03 – Drept financiar pentru examinarea tezei de doctor în drept „FUNDAMENTE CONSTITUȚIONALE ALE PARLAMENTARISMULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA. EXPERIENȚA ISTORICĂ, ACTUALITATE ȘI PERSPECTIVE”, autor Cuciurca Doina</p>	8 septembrie, 2023	Președinte
	<p>Ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.03 – Drept financiar pentru examinarea tezei de doctor în drept „PARTICIPAREA SOCIETĂȚII CIVILE LA PROCESUL LEGISLATIV. STUDIU COMPARAT”, autor Rusu Dorel</p>	8 decembrie 2023	Președinte
	<p>Ședința Consiliului Științific Specializat D 552.021-23-10 pentru susținerea tezei de doctor în drept STATUTUL JURIDIC AL AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CE EXERCITĂ COMPETENȚE DE ADMINISTRARE FISCALĂ, autor Rusu Viorel</p>	18 octombrie 2023	Președinte
	<p>Ședința Consiliului Științific Specializat D 552.02-52 pentru susținerea tezei de</p>	27	Referent oficial

	doctor în drept SECURITATEA JURIDICĂ A PERSOANEI ÎN REPUBLICA MOLDOVA: DIMENSIUNI CONSTITUȚIONALE, autor Enicov Vadim	septembrie. 2023	
	Ședința Consiliului Științific Specializat D 552.01-23-45 pentru susținerea tezei de doctor în drept MODALITĂȚI DE ADOPTARE ȘI REVIZUIRE A CONSTITUȚIEI, autor Crigan Dragoș	23 noiembrie, 2023	Membru
	Ședința Consiliului Științific Specializat D 552.02-23-117 pentru susținerea tezei de doctor în drept RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIVĂ ÎN DOMENIUL VAMAL, autor Bodlev Sergiu	27 decembrie, 2023	Membru

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

nr	Numele, prenumele	Revista	Calitatea (membru, redactor, referent)
	GUCEAC ION	Revista Studia Politologiczne, Polonia	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Международный научный журнал Право и Политология	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Institutului Național de Justiție „Publicație Științifico-practică, informativă și de drept”	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Națională de Drept	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Științifică „Studia Universitatis Moldaviae (seria științe sociale)	Membru al Colegiului de redacție

		Revista științifică internațională Supremația dreptului	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Procuraturii Republicii Moldova	Membru al Colegiului științific al publicației

IX. Participări la foruri științifice:

Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

<i>N r</i>	<i>Numele, prenumele, titlul științific al participantului</i>	<i>Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara</i>	<i>Perioada desfășurării evenimentului</i>	<i>Titlul comunicării/raportul ui susținut</i>
1.	GUCEAC Ion	Conferința „100 de ani de la Constituția din 1923”. Universitatea din Craiova, România	17.06.2023	Îndatoririle omului și cetățeanului ca formă și metodă de reconciliere a intereselor publice și private în Constituția României din 1923. Conservarea și dezvoltarea tradițiilor constituționale - paradigmă de dezvoltare durabilă a statului și a societății
		Ediția a 24-a /Table ronde annuelle Association Roumaine de Droit Constitutionnel Dimensiunea constituțională a digitalizării, București, România	29.09.2023	Facultăți transformaționale ale constituționalismului în era digitală

Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

<i>N r</i>	<i>Numele, prenumele, titlul științific al participantului</i>	<i>Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara</i>	<i>Perioada desfășurării evenimentului)</i>	<i>Titlul comunicării/raport ului susținut</i>

Manifestări științifice naționale

<i>N r</i>	<i>Numele, prenumele, titlul științific al participantului</i>	<i>Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara</i>	<i>Perioada desfășurării evenimentului</i>	<i>Titlul comunicării/raport ului susținut</i>
1.	GUCEAC Ion	Conferința Asigurarea dreptului la un mediu sănătos și provocările	12.05.2023	Drepturile și libertățile omului – rudiment al

		tranziției spre UE. USM, Chișinău		constituționalismul ui veritabil
--	--	-----------------------------------	--	-------------------------------------

Manifestări științifice cu participare internațională

<i>N r</i>	<i>Numele, prenumele, titlul științific al participantului</i>	<i>Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara</i>	<i>Perioada desfășurării evenimentului</i>	<i>Titlul comunicării/raport ului susținut</i>
1.	GUCEAC Ion	<p>Conferința științifică națională cu participare internațională: 100 de ani de la adoptarea Constituției României de la 1923. Evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova.</p> <p>Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, USM, Chișinău</p> <p>Conferința științifico-practică internațională „STATUL, SECURITATEA ȘI DREPTURILE OMULUI ÎN ERA DIGITALĂ”, organizată tradițional cu ocazia Zilei Internaționale a Drepturilor Omului, USM, Chișinău</p>	<p>24.03.2023</p> <p>9-10 noiembrie 2023</p> <p>14-15 decembrie 2023</p>	<p>Constituționalizare a dreptului național. Provocări actuale și perspective de evoluție</p> <p>Congruența solidarității sociale cu responsabilitatea reciprocă a individului și a statului</p> <p>Actualizarea reperelor normative naționale inerente statului social</p>

Anexa 1

Monografie (capitole):

GUCEAC I. Interacțiunea om-mediu. Probleme cu caracter juridic. Conjunția instituțional-individual în asigurarea eficienței guvernării și protecției drepturilor omului / coordonator: Rodica Ciobanu; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova. – Chișinău : Cartea Juridică, 2023 (Lexon-Prim). 355 p. ISBN 978-9975-163-84-2. (p. 264-282), 1.2 c.a.

GUCEAC I. Profilarea algoritmului optim de reglementare juridică a drepturilor reproductive în calitate de drepturi fundamentale. Conjunția instituțional-individual în asigurarea eficienței guvernării și protecției drepturilor omului / coordonator: Rodica Ciobanu; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova. – Chișinău: Cartea Juridică, 2023 (Lexon-Prim). 355 p. ISBN 978-9975-163-84-2. (p. 63-86), 1.2 c.a.

GUCEAC I. Dreptul în mecanismul de reglementare a relațiilor sociale. În: Criza dreptului între aspirații democratice și repere axiologice [in] existente. Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: Cartea Juridică, 2023 (Lexon-Prim), 255 p. ISBN 978-9975-163-85-9. (p. 18-65).

GUCEAC I. Conflicte juridice de natură constituțională. În: Criza dreptului între aspirații democratice și repere axiologice [in] existente. Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău: Cartea Juridică, 2023 (Lexon-Prim), 255 p. ISBN 978-9975-163-85-9. (p. 156-177).

GUCEAC I. Matricea multidimensională a statului social. În: Fațete ale consolidării mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului. coordonator: Rodica Ciobanu. Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova; – Chișinău: Lexon-Prim, 2023. – 313 p. ISBN 978-9975-172-33-2., p. 56-90.

Articole în reviste științifice

1. GUCEAC I., Drepturile somatice. Concepte fundamentale. Studia Universitatis Moldaviae Seria „Științe sociale” Științe juridice, ISSN 1814-3199, CZU: 342.721 [http://doi.org/10.59295/sum8\(168\)2023_09](http://doi.org/10.59295/sum8(168)2023_09), p. 57-65.

Articole în culegeri și material ale conferințelor (naționale/internaționale)

GUCEAC I. Dreptul la procreare – varietate de afirmare a drepturilor reproductive ale omului. Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală: Materialele conferinței științifico-practice internaționale. Rodica Ciobanu (coordonator) [et al.]. Chișinău: CEP USM, 2023. ISBN 978-9975-62-529-6 p. 22-35.

GUCEAC I. Constituționalizarea dreptului național. Provocări actuale și perspective de evoluție. În: 100 de ani de la adoptarea Constituției României: evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova, [24 martie 2023, Chișinău]: Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională / comitet științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău : Editura USM, 2023. – 277, [1] p. ISBN 978-9975-62-577-7 (PDF).

342(478+498)(091)(082)=135.1=161.1, p. 23-40.

GUCEAC I. TROFIM Alina. Sistemul legislativ și cadrul instituțional pentru conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității. În: 100 de ani de la adoptarea Constituției României: evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova, [24 martie 2023, Chișinău]. Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională / comitet științific: Igor Șarov [et al.]. Chișinău: Editura USM, 2023, 277 p. ISBN 978-9975-62-577-7 (PDF). 342(478+498)(091)(082)=135.1=161.1, p. 171-176.

Editor culegeri de lucrări, inclusiv materiale ale conferințelor

Președintele Colegiului de redacție, Costachi Gheorghe, Fundamentul științific al statului de drept, Volumul I, II, și III. Chișinău, 2023.

Data completării fișei, Semnătura